

سفر رئیس جمهور و هیأت اقتصادی ایران به جمهوریهای آسیای میانه و قفقاز:

نقطه عطف در روابط ایران و جمهوریهای تازه تأسیس

اولین قسمت از یک گزارش دو قسمتی

تهیه و تنظیم: مرکز تحقیقات و بررسیهای اتاق

● رئیس جمهوری اسلامی ایران: ما شریک شادی جمهوریهای

تازه تأسیس در کسب استقلالشان هستیم

● ایران در حال ساختن و تعمیر راهها و خط آهنی است که

به جمهوریهای آسیای مرکزی می رود

رؤسای اتاقهای ایران و قرقیزستان موافقتنامه تأسیس اتاقهای مشترک را امضاء کردند

ایرانی اتاق اکوئومدیراموربین الملل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و آقای مهندس محمود توکلی عضو هیأت مدیره اتاق اکواز طرف ایران حضور داشتند، نمایندگان وزارتخانههای امور خارجه، بازرگانی، صنایع، نفت، ارشاد اسلامی، اقتصاد و دارائی، راه و ترابری، آموزش عالی، بانک مرکزی و گمرک ایران حضور داشتند. ریاست این هیأت به عهده آقای واعظی معاون اروپا و

هیأت مقدماتی

۹ روز قبل از آغاز سفر رئیس جمهوری، یک هیأت مقدماتی عازم جمهوریهای مذکور شد تا توافقیهای اولیه را بعمل آورده، قراردادها و پروتکل هائی را که باید بامضای مقامات دو کشور برسد، آماده نمایند. در این هیأت آقای دکتر کرباسی دبیر کمیته

سفرده روزه ریاست جمهوری اسلامی ایران و هیأت تحت سرپرستی ایشان به ۵ جمهوری تازه استقلال یافته آسیای مرکزی و قفقاز نقطه عطفی در تاریخ روابط ایران با این جمهوریها محسوب میشود. قراردادها و موافقتنامه هائیکه به امضاء رسید و توافقیهای بعمل آمده، همه حاکی از آنست که دور جدیدی از فعالیتهای سازنده بین دو کشور ایجاد شده است.

امریکای وزارت خارجه بود .

در هیأت عالی رتبه جمهوری اسلامی ایران

هیأت عالی رتبه جمهوری اسلامی ایران را - همانطور که تذکر داده شد - آقای هاشمی رفسنجانی ریاست جمهوری اسلامی ایران رهبری میکردند . در این هیأت آقایان مهندس علینقی سیبند خاموشی رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و علاءالدین میرمحمدصادقی نایب رئیس این اتاق حضور داشتند .

ازبکستان

اولین کشوری که در سفر اخیر مورد بازدید رئیس جمهوری اسلامی ایران و هیأت تحت سرپرستی ایشان قرار گرفت جمهوری ازبکستان بود .

اشاره تاریخی

جمهوری ازبکستان در سال ۱۹۹۱، پس از فروپاشی اتحاد شوروی سابق به استقلال کامل دست یافت . در حال حاضر احزاب گوناگونی در جمهوری ازبکستان مشغول فعالیت هستند که از آن میان میتوان با احزاب زیر اشاره کرد :

حزب دمکراتیک خلق - حزب وطن - حزب ارک - جنبش بیرلیک - حزب سوسیال دمکرات روسیه - حزب کادت (شعبه حزب کادت روسیه) حزب دمکراتیک خلق اکثریت شورای عالی ۴۵۰ نفری ازبکستان را که نقش مجلس رادر آن کشور ایفا میکند، در اختیار دارد . رهبری این حزب با اسلام کریماف است که به ریاست جمهوری ازبکستان برگزیده شده است .

پایتخت ازبکستان شهر تاریخی تاشکند است که ۲،۱۰۰،۰۰۰ نفر جمعیت دارد بعبارت دیگر حدود یک دهم از جمعیت ۲۱/۲ میلیون نفری ازبکستان در پایتخت زندگی میکنند . زبان رسمی

ازبکستان از یکی است که از گروه زبانهای ترکی شرقی است . زبان تاجیکی در نواحی سمرقند و بخارا رایج است - نزدیک به ۸۵ درصد مردم ازبکستان مسلمان واکثراً "پیرومذهب حنفی هستند .

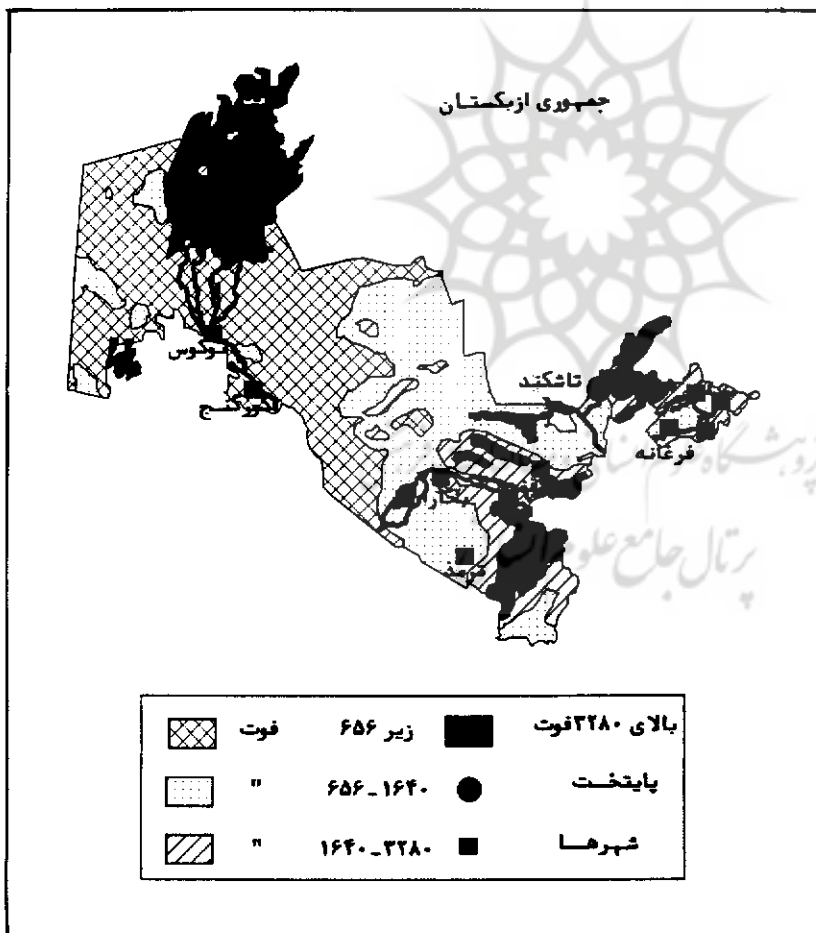
ازبکستان مساحتی برابر ۴۴۷/۷ هزار کیلومتر مربع را پوشانیده است و از شمال و شمال غربی به قزاقستان ، از شرق و شمال شرقی به قرقیزستان و تاجیکستان ، از جنوب غربی به ترکمنستان و از جنوب به رودخانه معروف جیحون محدود است .

خیده سمرقند - بخارا و خوقند از شهرهای بزرگ ازبکستان است . بخش جنوبی غربی این کشور دارای آب و هوای سوزان صحرائی و جنوب غربی آن دارای آب و هوای کوهستانی است .

منابع طبیعی این کشور عبارت است از : معادن مس - نقره - طلا - سرب - روی - تنگستن - گاز طبیعی (سالانه حدود ۸ میلیارد متر مکعب) - سنگهای ساختمانی - سنگ آهن - منگنز (تولید سالانه طلا حدود ۰۷ تن نفت (سالانه حدود ۳ میلیون تن) است .

پول این کشور فراراست بزودی بر مبنای ارزش برابری بادالار آمریکا به جریان گذاشته شود . تا لحظه ای که این گزارش نوشته میشود هنوز روبل بعنوان پول ازبکستان بکار میرود .

محصولات عمده کشاورزی ازبکستان عبارتند از : پنبه ، سبزیجات و میوه ، از نظر پنبه ، توجه خاصی به توسعه پنبه ازبکستان معطوف شده و

نمائید که به چه کمک و همکاری نیاز داریم. چشمهای حسود در نیاز زیاد است. خیلی ها نمی خواهند ما بایکدیگر همکاری داشته باشیم. عجله‌های درکار نیست. با اطمینان گام بر می‌داریم. ما میدانیم کشور شما بسیار ثروتمند است و ذخایر خوبی دارد. چنانچه راههای ارتباطی شما با دنیا خوب باشد، میتوانید بهترین بهره برداری را بنمائید. راه طبیعی شما با دنیا از طرف جنوب بهتر است. ما حاضریم در این زمینه بحث کنیم و تمام راههایمان را برای شما باز کنیم. مادر قسمت خودمان، راههایی را که به کشور شما می‌آیند تعمیر میکنیم. در سفری که جناب عالی به تهران داشتید ما به نتایج خوبی رسیدیم. ما تعداد مسی‌ها را برای شما پذیرفتیم. اکنون در مورد راه آهن، سرعت مشغول ترمیم راهها هستیم همچنین در حال ایجاد تأسیسات لازم برای استفاده از بنادر ایران در دریای خزر هستیم تا امکانات حمل و نقل از راههای مختلف بوجود آید. گرچه ما انتظار داریم در احداث این راهها شما نیز با ما شریک شوید. معذرتا ما منتظر نشدیم. راه هوایی را از همین امروز، یا از هر موقع که شما میل باشید، حاضریم افتتاح کنیم. همکاریهای آموزشی را در تمام زمینه‌ها حاضریم برقرار کنیم. کارهای فرهنگی را با علاقمندی دنبال میکنیم. آثار تاریخی شما برای مردم کشور ما جاذبه بسیار دارد. ایران نیز دارای میراث فرهنگی غنی و جاذب است. باید ترتیبی بدیم که مردم دو کشور بیشتر به کشوری دیگر مسافرت و از این میراث‌های فرهنگی استفاده کنند. تقویت زبان فارسی در ازبکستان میتواند کار بسیار مفیدی باشد.

آقای هاشمی رفسنجانی در بخش دیگری از سخنان خود به توسعه روابط بازرگانی بین ایران و ازبکستان اشاره کردند و افزودند: توسعه روابط بازرگانی نیاز جدی دو کشور است و در هر دو کشور داوطلبان زیادی برای مبادله کالا بایکدیگر وجود دارند. بازرگانان ایرانی میتوانند کالاهای شما را برای صدور مجدد خریداری کنند یا برای مصرف. همچنین میتوانند کالاهای شما را نیز بیست نمایند. مبادلات بانکی بین دو کشور باید بسا

رئیس جمهوری اسلامی ایران و هیأت همراهانشان خواستار همکاری عمیق و همه جانبه دو کشور گردید و تأکید کرد که در این راه ازبکستان از هیچ سعی و کوششی فروگذار نخواهد کرد. آقای اسلام کریم اف افزود: ازبکستان از سیستم استعماری صدساله آزاد شده است و جامعه نو و آزاد را تجربه میکند. ما توانسته‌ایم در کشور خود صلح را حفظ کنیم و روش اصلاحات اساسی را تعیین کرده‌ایم. رئیس جمهور ازبکستان همچنین تأکید کرد که ازبکستان از نظر کشاورزی و صنعت امکانات وسیعی دارد. ما میخواهیم همکاریهای برابر با جمهوری اسلامی ایران توسعه دهیم. ما فکر میکنیم کشور ایران دارای امکانات اقتصادی وسیعی است و برای دولت و ملت ازبکستان یک دوست خوب بشمار می‌آید.

آقای اسلام کریم اف رئیس جمهوری ازبکستان به سفر سال گذشته خود به ایران اشاره کرد و گفت: سال گذشته یک سری اسناد بین طرفین امضاء شد و در این سفر بازدید نیز سه سند دیگر در زمینه ایجاد نمایندگی بانکهای ایران در ازبکستان - همکاریهای آموزشی و فرهنگی و بالاخره همکاری در زمینه امور نمايشگاهها به امضاء میرسد.

سخنان آقای رفسنجانی

آقای هاشمی رفسنجانی رئیس جمهوری اسلامی ایران مقابلاً پاسخ دادند: «زمحبت‌های جناب آقای اسلام کریم اف که نسبت به هیأت ما و جمهوری اسلامی ایران رو داشته‌ام باید صمیمانه تشکر میکنم. ما امروز احساس میکنیم در خانه خودمان و در میان مردم خودمان هستیم و احساس بیگانگی نداریم. ما شریک شادی شما در کسب استقلالتان هستیم و خوشحال می‌شویم که می‌شنویم شما رفته رفته به استقلال واقعی دست می‌یابید. ما آمادگی داریم هرگونه کمکی به شما بکنیم تا راه استقلال کامل را به پیمائید. برای توسعه همکاریهای دوطرف راههای زیادی را در نظر داریم لیکن ترجیح میدهم خودتان پیشنهاد

انستیتوی تحقیقاتی خاصی برای این امر بوجود آمده است. ازبکستان در حال حاضر سومین تولید کننده جهانی پنبه محسوب میشود. ازبکستان همچنین سالانه ۷ میلیون تن میوه و سبزی تولید میکند. در اتحاد شوروی سابق ۶ درصد از میوه و سبزی مورد مصرف از ازبکستان بدست می‌آمد. صنایعی که در ازبکستان وجود دارد عبارتست از استخراج نفت و گاز - ماشین آلات کشاورزی - ذوب فلزات هواپیما سازی، تولید آهن و فولاد، نساجی، صنایع غذایی، پنبه پاک کنی و بالاخره صنایع فلزات غیر آهنی. با اینهمه بنیان اقتصادی این منطقه در گذشته طوری نهاد شده بود که جزئی از اقتصاد متمرکز اتحاد شوروی محسوب می‌شد. بنابراین اینک که ازبکستان بصورت یک کشور مستقل در آمده، کارهای بسیاری در زمینه خودیاری ملی و همکاریهای بین المللی باید انجام دهد و این امر فرجه‌های بسیار خوبی برای بازرگانان و صاحبان صنایع ایران فراهم می‌آورد. در حال حاضر ازبکستان آمادگی صدور پنبه و میوه - ماشین آلات و تجهیزات و وسائل حمل و نقل - مواد خام معدنی - فلزات - تولیدات شیمیائی - مصالح ساختمانی - پنبه و کالاهای معرفی صنعتی را دارد. این کشور همچنین وارد کننده ماشین آلات و تجهیزات و وسائل حمل و نقل - انواع کالاهای معرفی - مواد خام و دیگر فراورده‌های اولیه صنایع غذایی میباشد.

ازبکستان از طریق شهرک راه آهن سراسری آسیای مرکزی با دیگر کشورهای این منطقه مربوط است و دارای شبکه خوبی از جاده‌های شوسه نیز میباشد.

مذاکرات در ازبکستان

مذاکرات آقای هاشمی رفسنجانی رئیس جمهوری اسلامی ایران با آقای اسلام کریم اف رئیس جمهوری آن کشور روز دوشنبه ۲۶ آبانماه ۷۲ آغاز شد.

رئیس جمهور ازبکستان پس از خوش آمدگویی به

قوانین بین‌المللی بمرحله اجرا گذاشته شود .
 ترکیب هیأت ایرانی به‌گونه‌ایست که هر توافق‌راکه شما ماد ماید ، میتواند بامضاء برسانند .
 آقای رفسنجانی سپس پیشنهاد کردند هفت کمیته بشرح زیر تشکیل شود .
 ۱- کمیته سیاسی- با شرکت وزرای خارجه و کشور
 ۲- کمیته حمل‌ونقل- با شرکت وزرای راه و کشور
 ۳- کمیته آموزش عالی- با شرکت وزرای مربوط
 ۴- کمیته بانکی- با شرکت مسئولان بانکی دو کشور
 ۵- کمیته بازرگانی
 ۶- کمیته صنعت
 ۷- کمیته فرهنگی
 آقای کریم اف ضمن سپاسگزاری ، باتشکیک کمیته‌های هفت گانه مذکور موافقت کردند .

مذاکرات مسئولان اتاقهای ایران

هیأت‌مقدماتی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران چه قبل از مذاکرات هیأت رسمی ایران و چه در اثنای این دور از مذاکرات با مقامات مسئول بخش خصوصی ازبکستان و از جمله نماینده وزارت روابط اقتصاد خارجی ازبکستان و نایب رئیس شرکت تجارت خارجی ازبکستان مذاکراتی انجام داد . در جلسه ایکه در وزارت امور خارجه تشکیل شد آقای ترمون شرف اف نماینده روابط اقتصاد خارجی به فهرست کالاهای دو کشور که در چارچوب پروتکل بازرگانی مبادله شده است ، و پروتکل‌های همکاری بین دو کشور اشاره کرد و افزود :

قراردادی بین فروشگاه مرکزی تاشکند و بنیاد مستضعفان امضاء شده و کالاهای ایرانی جهت نمایش و فروش عرضه خواهد شد ، نامبرده در این جلسه اظهار داشت که اتاق بازرگانی ازبکستان هنوز شکل نگرفته و قرار است بزودی مقدمات تشکیل آن فراهم شود .
 در نظر داریم مرکز بازرگانی ازبکستان و جمهوری اسلامی ایران را در این اتاق تأسیس کنیم اطلاعات تجاری نیز از طریق این اتاق مبادله خواهد شد . تشکیل شرکتهای کوچک ، بصورت مشترک

برای عرضه کالاهای دو کشور نیز در دستور کار و صلاحیت این اتاق خواهد بود .
 آقای شرف اف در پایان اظهار داشت وزارت روابط اقتصادی خارجی ازبکستان علاقمندی وافر به بسط روابط با ایران دارد .
 آقای دکتر کرباسی در پاسخ با اشاره به سوابق طولانی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در امور تجاری و اقتصادی کشورمان ، خاصه در ارتباط با بخش خصوصی ، گفت : ما امکانات زیادی در اختیار داریم و میتوانیم در شکل گیری اتاق ازبکستان با شما همکاری نزدیک داشته باشیم . پس از تشکیل اتاق ازبکستان اتاق مشترک دو کشور را تشکیل خواهیم داد .

آقای مهندس توکلی نیز آمادگی خود را برای همکاری در جهت تهیه اساسنامه و دیگر متون رسمی مربوط به اتاق مشترک ایران و ازبکستان اعلام داشت .

هیأت‌مقدماتی اتاق ایران در این سفر ملاقاتی نیز با آقای مراد بیک رستم بیک اف معاون اول وزارت روابط اقتصادی خارجی ازبکستان داشت . در این ملاقات پیشنهادهای اتاق ایران در جهت کمک به تأسیس اتاق ازبکستان و اتاق مشترک تشریح گردید و آقای رستم بیک اف از این پیشنهادها با خرسندی استقبال نمود و گفت این پیشنهادات مطالعه خواهد شد و نظرات ازبکستان جهت اقدامات بعدی ، به اتاق ایران اعلام خواهد شد .

قرقیزستان

هیأت عالیرتبه ایرانی به ریاست آقای هاشمی رفسنجانی روز ۲۹ مهرماه وارد پایتخت جمهوری قرقیزستان شد و همان روز مذاکرات خود را با هیأت قرقیزستانی که عسگر آقاییف رئیس جمهور آن کشور ریاست آنرا بعهده داشت آغاز کرد .

سابقه تاریخی

قرقیزستان نیز مانند دیگر جمهوریهای خود مختار شوروی سابق ، پس از فروپاشی حکومت کمونیستی ، به استقلال دست یافت . روز استقلال این کشور ۳۱ اوت (۱۹۹۱) میباشد .

قرقیزستان کشوری است با مساحت ۱۹۸۵۰۰ کیلومتر مربع با جمعیتی حدود ۴/۵ میلیون نفر که حدود ۱/۲ میلیون نفر آنها سکنه بیشکک پایتخت آن کشور هستند . حدود ۲۲ درصد از سکنه قرقیزستان از نژاد روس می‌باشند . بطور کلی این کشور قرارگاه نژادهای مختلفی است . مردم قرقیزستان عمدتاً " مسلمان و پیرو مذهب حنفی هستند .

احزاب عمده‌ای که اینک در قرقیزستان فعالیت دارند عبارتند از حزب دمکرات آزاد (آرگین) حزب احیای ملی (آسانا) حزب کمونیست- حزب جمهوریخواه مردمی قرقیزستان و حزب آنامیپن .

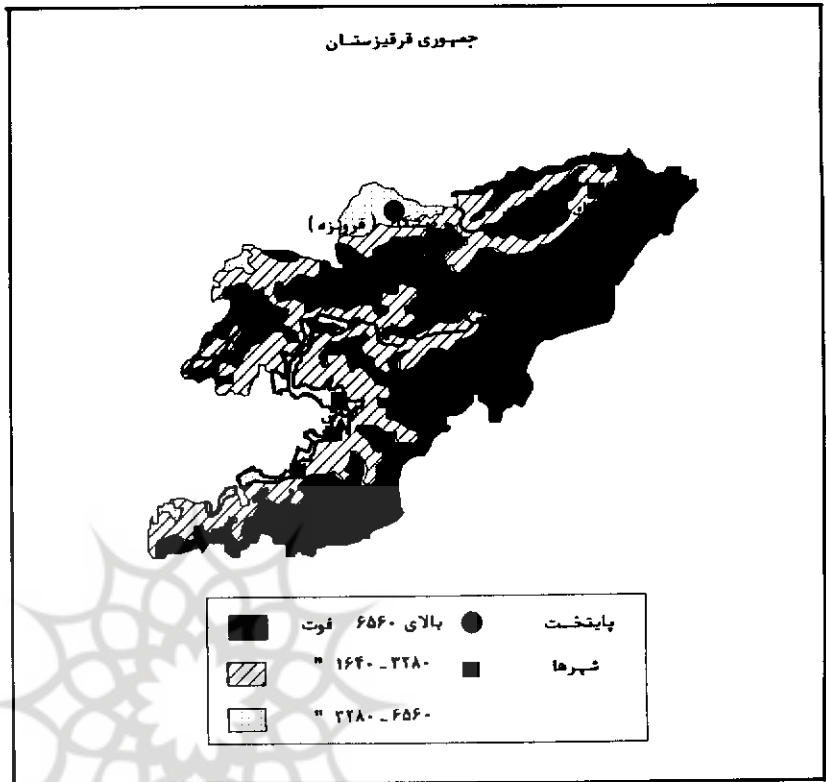
زبان رسمی قرقیزستان - قرقیزی است که ساز تیره " زبانهای ترکی مرکزی بحساب می‌آید . شهرهای بزرگ قرقیزستان عبارتند از نالاس- پزواسک ، نارین و اوش . آب وهوای قرقیزستان معتدل و کوهستانی و زمستانهای آن سخت و بهار و تابستان معتدل است .

اقتصاد قرقیزستان عمدتاً " بر مبنای کشاورزی شکل گرفته ، در زمینه تولیدات پنبه - پشم - چرم - ابریشم - کف - غله و میوه و سبزیجات و مرتع‌داری پیشرفته‌ای نصیب آن کشور شده است و این بخش از اقتصاد قرقیزستان در سالهای ۹۰-۹۱ معادل ۴۰ درصد از تولید خالص مادی کشور را تشکیل میداده است بخش صنعت نیز معادل ۳۰ درصد از تولید ملی را در بر گرفته . صنایع عمده این جمهوری عبارتند از : متالورژی - تجهیزات و ماشین‌آلات کشاورزی - تولیدات غذایی - الکترونیک و منسوجات .
 درآمد سرانه مردم قرقیزستان حدود ۳۰۰۰ دلار در سال برآورد شده . پول آن کشور بنام سام نامیده میشود که هر واحد آن برابر ۲۰۰ روبل است .

میگرفته و امروز باید به گونه دیگری شکل بگیرد. بقیه جمهوریها نیز در همین فکر هستند. سیاست خارجی کاملاً " با گذشته متفاوت است. در این راه جدید میتوانید روی امکانات ایران حساب کنید. در هیأت ایرانی همه بخشها حضور دارند. در هر بخشی که برای شما اولویت دارد میتوانید قرار داد امضاء کنید و ایران نیز در همان بخشها با شما همکاری جدی خواهد کرد. ما میتوانیم بازار خوبی برای فرآورده‌های شما باشیم و نیازهای شما را تأمین کنیم. حاضریم از تجربیات شما استفاده کنیم و تجربیيات خودمان را نیز در اختیار شما بگذاریم.

مذاکرات هیأت اتاق ایران

به موازات مذاکرات هیأت رسمی ایران، هیأت اتاق ایران نیز یک رشته مذاکرات در بیشکک پایتخت قرقیزستان انجام داد. این مذاکرات با توجه به امضای قرارداد همکاری اقتصادی و تجاری بین دو اتاق کسب و کار وزیر بازرگانی وقت و نایب رئیس‌اتاق ایران اردیبهشت ماه در بیشکک صورت گرفته بود، دنبال میشد. در ملاقات اخیر توافق کلی در زمینه همکاریهای بازرگانی و تجاری، مبادله اطلاعات تجاری - مبادله هیأت‌های بازرگانی - برگزاری نمایشگاههای کالاهای طرفین در هر دو کشور - ارائه تسهیلات جهت افتتاح فروشگاههای عرضه کالاهای دو کشور، برگزاری کنفرانسهای اقتصادی و کوشش در رفع اختلافات تجاری دو طرف و تأسیس اتاقهای مشترک بازرگانی در تهران و بیشکک، صورت پذیرفت. در ملاقاتی که نمایندگان اتاق ایران با نایب رئیس اتاق بازرگانی قرقیزستان داشتند توافق نهائی انجام گرفت و در جلسه خاصی، آقای مهندس خاموشی رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و آقای کارچین نایب رئیس اتاق قرقیزستان، توافق نامه تشکیل اتاق مشترک ایران و قرقیزستان را امضاء کردند.

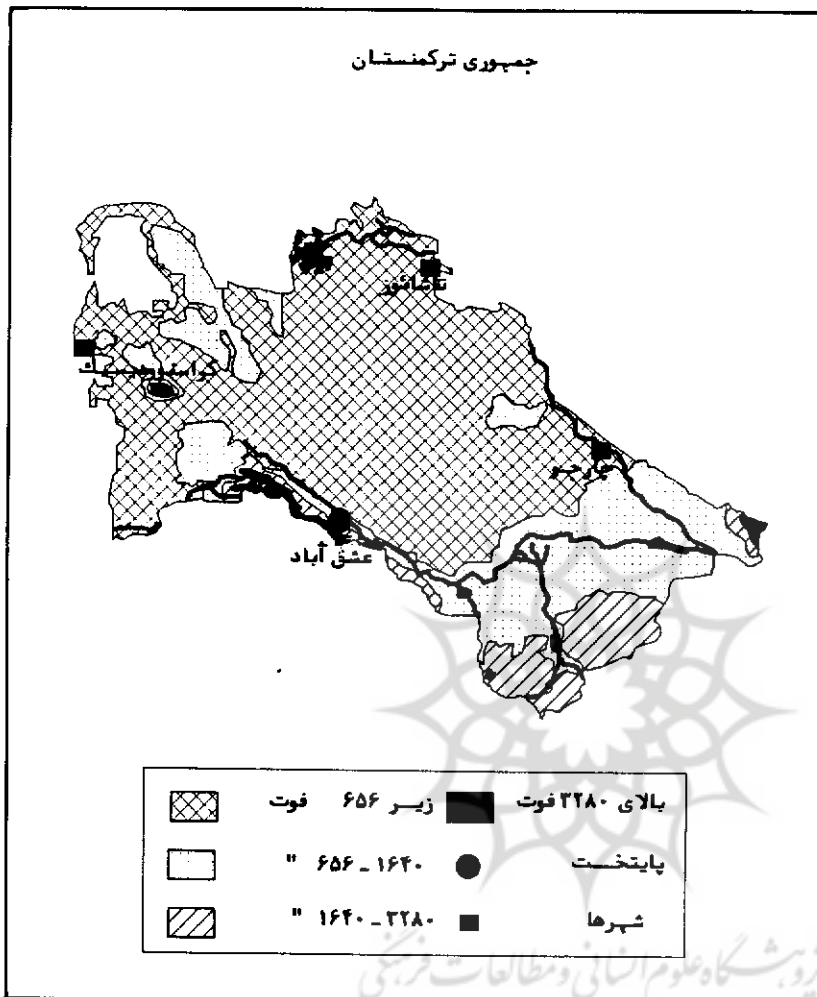
مختلف خواهد شد. آقای هاشمی رفسنجانی در پاسخ گفتند: خیلی خوشحالیم که امروز در بیشکک با مسئولان این کشور نوبنیاد، برای همکاری بیشتر ملاقات میکنیم. شما در دنیا دوستان و هواداران بسیار دارید.

همه مایلند با شما همکاری کنند و شاهد پیشرفتهای شما باشند. من در میان مردم کشور خودمان می‌بینم که بسیار شایق هستند با شما روابط گسترده‌ای داشته باشند. بعد از کسب استقلال، نوبت به بازسازی ساختار کشورتان میرسد خوشبختانه شما با سرعت راه استقلال را طی میکنید و راه طولانی نیز در پیش دارید، در ۷۰ سال گذشته کشور شما جزئی از یک کشور بزرگ بود و همه زندگی شما تابع آن کشور بزرگ. همه امور در ارتباط با شوروی شکل

از نظر بازار، اقتصاد قرقیزستان هنوز وابستگی شدیدی به روسیه دارد و مقامات آن کشور تلاش میکنند با یافتن راهها و بازارهای فروش و نیز بازارهای خرید کالاهای وارداتی، از درجه انکاء به روسیه بکاهند.

مذاکرات قرقیزستان

آقای هاشمی رفسنجانی رئیس جمهور و هیأت همراه ایشان روز ۲۸ مهرماه وارد قرقیزستان شدند و همانروز مذاکرات خود را با آقای آقایف رئیس جمهور قرقیزستان و هیأت تحت سرپرستی ایشان آغاز کردند. آقای آقایف ضمن خوش آمد گوئی به رئیس جمهوری اسلامی ایران و همراهان، اظهار داشت: سفر شما به قرقیزستان باعث گسترش مناسبات بین دو کشور در زمینه‌های

رتوس وظائف اتاق مشترک اجمالا " از این قرار خواهد بود :

- مبادله هیأت‌های بازرگانی
- مبادله اطلاعات تجاری در خصوص موقعیتهای اقتصادی و بازرگانی دو کشور
- پیگیری امر تسهیل صدور روادید برای بازرگانان دو کشور .
- ملاقاتهای مقامات بلند پایه اتاقها هر شش ماه یکبار در تهران و بیشکک
- تلاش در جهت ایجاد تسهیلات در حمل و نقل و ثبت شرکت‌های دو کشور
- در مذاکراتی که در بیشکک صورت گرفت ، توافق نهایی برای تأسیس فروشگاه ایرانی در بیشکک حاصل شد و موافقتنامه مربوط امضاء گردید . بموجب این توافقنامه ظرف شش ماه اول سال مسیحی آینده ، اتاق بازرگانی بیشکک محلی را برای فروشگاه مذکور ، در اختیار شرکت سرمایه‌گذاری همکاریهای اقتصادی سهام خواهد گذاشت . همچنین توافقنامه تأسیس نمایشگاه در دو کشور به امضاء رسید .

ترکمنستان

جمهوری ترکمنستان در اکتبر ۱۹۹۱ ، پس از فروپاشی شوروی ، اعلام استقلال کرد و در دامبر همان سال به مجمع‌التحادیه کشورهای مشترک المنافع پیوست .

جمهوری ترکمنستان ۴۸۸ هزار کیلومتر مربع وسعت و ۴ میلیون نفر جمعیت دارد . این کشور از غرب به دریای خزر ، از شمال به ازبکستان و قزاقستان و جمهوری خود مختار قره‌قالبان از جنوب به ایران و افغانستان و از شرق به ازبکستان محدود است .

پایتخت این کشور عشق‌آباد است و شهرهای بزرگ آن عبارتند از : مرو - خیوه - بندر - کراسنودسک - چارجو - دوشک - بایرام‌اوکوشا است .

و ۹۰۰۰۰۰ تن گندم و مقادیر کمتری جو - یونجه و ذرت ، تولید میکند . صادرات این کشور عمدتاً " نیروی برق - پنبه - الیاف - کتان - نفت و گاز و فرآورده‌های صنعتی سبک است . واردات آن عبارتست از مواد غذایی - ماشین‌آلات صنعتی و صنایع فلزی .

درآمد سرانه برابر با ۱۳۴۵ روبل تخمین زده شده است (در ۱۹۹۲ هر ۲/۲ روبل برابر یک دلار تقویم شده بود) . قرار است از ابتدای سال آینده مسیحی پول ملی آن کشور به جریان

این کشور ، که بیش از ۹۰ درصد مساحت آن در صحرای قره‌قرم واقع شده است ، دارای آب و هوای خشک ببری است . زمستانهای آن سرد و کم باران و تابستانهای طولانی و ناسازگار است . این کشور از مناطق کم‌آب جهان محسوب میشود .

ترکمنستان دارای ذخایر نفت و گاز - سولفات سدیم - موم معدنی - سرب و صنایع تصفیه نفت و پارچه بافی - قالی بافی - برق - کود شیمیایی و مواد پاک‌کننده است . از نظر تولیدات کشاورزی سالانه ۱/۴ میلیون تن پنبه

گذاشته شود . جمهوریهای جدیدالاستقلال - ایران - ترکیه و کشورهای اروپایی طرفهای عمده تجاری ترکمنستان محسوب میشوند . کانال قره قروم بزرگترین راه داخلی ترکمنستان است که ۱۰۰۰ کیلومتر طول دارد . بعلاوه این کشور دارای ۲۲۰۰ کیلومتر راه آهن و ۲۲۶۰۰ کیلومتر راه شوسه است .

مذاکرات هیأت اتاق ایران در ترکمنستان

در اوائل سال جاری ، در دیدار آقای مهندس خاموشی رئیس اتاق ایران با آقای کولی اف رئیس اتاق ترکمنستان ، توافقنامه اتاق مشترک به امضاء رسید ، براساس این توافقنامه ، اتاق مشترک ایران و ترکمنستان در تهران و اتاق مشترک ترکمنستان و ایران در عشق آباد تأسیس خواهد شد . در دیدار اخیر آقای میرمحمدصادقی نایب رئیس اتاق ایران و آقای کولی اف رئیس اتاق ترکمنستان در جهت پیشبرد اهداف اتاق و کمک به تشکیل سریعتر آن ، به تفصیل بحث شد و طرح اساسنامه آن مورد بررسی قرار گرفت و مقرر گردید در نخستین فرصت روسای دو اتاق در تهران ملاقات و اساسنامه اتاق مشترک را امضاء نمایند .

در مورد راه اندازی اتاق مشترک ، مقدمتا " توافق شد هزینههای تجهیزات اولیه از طریق اتاق ایران تأمین شود (نحوه تأمین این هزینهها را اتاق ایران تعیین و پیشنهاد خواهد کرد) برای راه اندازی اتاقهای مشترک ترکمنستان - ایران ، نایب رئیس اتاق ایران پیشنهاد همکاری داد و مقرر شد یکی از کارشناسان اتاق ایران برای مدت زمان محدود به ترکمنستان اعزام شود تا اتاق مذکور را راه اندازی و فعال نماید .

در این دیدار همچنین طرف ایرانی پیشنهاد کرد که اخذ ۱۰۰ دلار از هر کامیون وارده به

ترکمنستان لغو شود زیرا که ایران چنین وجهی را دریافت نمیکند . همچنین مشکل ویزای بازرگانی مورد بحث قرار گرفت و مقرر شد طرفین موضوع را با مقامات دولت متبوع خود در میان نهند و ایجاد تسهیل در صدور ویزا را خواستار شوند . در همین جلسه رئیس اتاق ترکمنستان اطلاع داد که از چند روز قبل دریافت ۱۰۰ دلار از هر کامیون ایرانی موقوف شده و دیگر وجهی را این بابت دریافت نمیشود .

دومین و آخرین قسمت این گزارش را در شماره آینده مطالعه خواهید فرمود .

هدیه ای برای سال نو سررسیدنامه با طرحی نو

سررسیدنامه در ۳ اندازه با جلد های چرم و شبه چرم
تقویم جیبی ، دیواری و کارتی
انواع هدایای تبلیغاتی ۱۹۹۴
طراحی و اجرای فیلمهای تبلیغاتی
طراحی آرت ورک کامپیوتری
طراحی صنعتی

گروه گرافیک ترام:
مشاور، برنامه ریز و مجری شما در امور تبلیغات

۸۳۹۷۵۹